

Nr 141.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1934 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjunde huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till tullverket jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1934 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:tt under sjunde huvudtiteln (punkt 16 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag) föreslagit riksdagen att

dels besluta, att antalet ordinarie befattningar vid tullverket jämte de för vederbörande befattningshavare avsedda lönegraderna skall bestämmas i enlighet med vad av departementschefen föreslagits;

dels för budgetåret 1934/1935 för tullverket godkänna följande

Ordinarie stat.

A. Avlöningsstat.

Generaltullstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	539,300	
Arvode till tullverkets ombudsman	»	2,000	
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	127,200	kr. 668,500

Tullstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	10,793,180	
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	125,000	
Arvodens till två laboratorieföreståndare å högst 1,000, respektive 500 kronor för år räknat	»	1,500	
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	1,770,000	kr. 12,689,680

B. Indragningsstat.

Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat	kr.	5,370
--	-----	-------

C. Pensionsstater.

Pensioner till avskedade tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	1,100,000	
Pensioner till avlidna tjänstemäns änkor och barn, <i>förslagsanslag</i>	»	25,000	
Gottgörelse till tullstatens enskilda pensionsinrättning för mistade andelar av avlöning vid vakanta tjänster	»	13,000	kr. 1,138,000

D. Omkostnadsstat.

Kostnader för avdömande av tullmål, <i>förslagsanslag</i>	kr.	35,000	
Resekostnads- och traktamentsersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	240,000	
Hemliga utgifter	»	2,000	
Övriga kostnader för tullverket, <i>förslagsanslag</i>	»	1,419,850	kr. 1,696,850
			Summa <i>förslagsanslag</i> kr. 16,198,400;

dels höja ordinarie förslagsanslaget till tullverket, nu 16,190,800 kronor, med 7,600 kronor till 16,198,400 kronor;

dels ock förklara, att sådan å den 31 december 1922 gällande ordinarie stat kvarstående tjänsteman vid tullverket, som ej anmält sig icke vilja övergå på den nya staten, må under budgetåret 1934/1935 komma i åtnjutande av tillfälligt lönetillägg till belopp, vilket Kungl. Maj:t, efter förslag av generaltullstyrelsen, prövar stå i lämpligt förhållande till den tjänstgöring, som må komma att krävas av vederbörande, eller Kungl. Maj:t eljest kan finna skäligt, dock icke i något fall till högre belopp för år räknat, än som genom kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 444) angående tillfälliga lönetillägg åt viss personal vid tullverket för år 1922 blivit bestämt.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 25—42 i statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, vad *avlöningsstaten för generaltullstyrelsen* angår, dels förändring av en tullkontrollörstjänst å kustbevakningsinspektörens expedition (lönegraden B 21) till en byråinspektörsbefattning (lönegraden B 24), dels ock inrättandet av en ny byråinspektörstjänst å styrelsens tullbehandlingsbyrå. Den förstnämnda byråinspektörsbefattningen skulle dock ej uppföras å ordinarie stat, och tullkontrollörstjänsten skulle tillsvidare kvarstå å personalförteckningen.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag skulle personalförteckningen för generaltullstyrelsen för budgetåret 1934/1935 komma att upptaga 5 byråinspektörer i lönegrad B 24 i stället för 4 under innevarande budgetår. I övrigt skulle personalförteckningarna för de båda budgetåren överensstämma. Anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän skulle sålunda å ena sidan höjas med ett belopp av 8,580 kronor för den föreslagna nya ordinarie byråinspektörstjänsten men å andra sidan

— då någon avlöning icke behöver beräknas för den tullkontrollörstjänst, som enligt förslaget icke skulle uppehållas — minskas med 7,212 kronor. Anslaget, som nu utgör 537,900 kronor, har sålunda beräknats till i avrundat tal 539,300 kronor.

Beträffande övriga delar av avlöningsstaten för generaltullstyrelsen har icke föreslagits annan ändring än som föranledes av förslaget i fråga om en extra byråinspektör å kustbevakningsexpeditörens expedition. För bestridande av lön å denna befattning har anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., nu 120,000 kronor, höjts med 7,212 kronor eller till i avrundat tal 127,200 kronor.

Vad därefter angår *avlöningsstaten för tullstaten* må till en början erinras, att tullförvaltartjänsten i Marstrand jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 10 oktober 1924 uppehålls allenast medelst förordnande tills vidare samt att, sedan frågan om tullkammarens omorganisation upptagits till behandling i 1933 års statsverksproposition, riksdagen i skrivelse den 10 juni 1933, nr 286, bemyndigat Kungl. Maj:t att, därest fullgoda skäl för omorganisationen av tullkammaren föreläge och större olägenheter för staden Marstrand och kringliggande trakt av indragningen ej föranleddes samt besparing av någon betydelse för statsverket därigenom erhöles, utan riksdagens vidare hörande förordna om tullkammarens indragning. En omorganisation av ifrågavarande tullanstalt föranleder en minskning av antalet tullförvaltartjänster av klass 4 med 1 samt av antalet tullvaktjänster med 3.

I fråga om personalförteckningen för kustbevakningen må erinras, att vid den för budgetåret 1933/1934 fastställda personalförteckningen anmärkts, att 3 gränsuppsyningsmanstjänster vore övertaliga och skulle vid inträffande ledighet utbytas mot 1 kustuppsyningsmans-, 1 förste kustvakt- och 1 kustvaktjänst. Utbytet av 1 gränsuppsyningsmanstjänst mot 1 kustuppsyningsmanstjänst kunde ske under innevarande budgetår. Där- emot kunde ej utbytet av de båda övriga gränsuppsyningsmanstjänsterna beräknas äga rum före den 1 juni 1934. Vid indragning av tullkammaren i Marstrand komme antalet kustbevakningsbiträdestjänster att ökas från 53 till 54.

Vidkommande personalförteckningen för gränsbevakningen har icke ifrågasatts annan ändring än att på grund av nyssnämnda utbyte antalet gränsuppsyningsmanstjänster, som enligt den för budgetåret 1933/1934 fastställda personalförteckningen utgjorde 189, därav 3 övertaliga, för nästkommande budgetår upptagits till 188, därav 2 övertaliga.

Genom beslut den 15 december 1933 har Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande förordnat, att tullkammaren i Marstrand skall indragas från och med tidpunkt, som generaltullstyrelsen äger bestämma, dock senast från och med ingången av budgetåret 1934/1935. Samtliga ordinarie tjänster vid tullkammaren hava ansetts kunna indragas från

samma tidpunkt. Såsom av det föregående framgår, är tullförvaltartjänsten vakant, och detsamma är förhållandet med en tullvakttjänst. En tullvakttjänst kan från och med ingången av nästa budgetår utbytas mot en kustbevakningsbiträdestjänst, och innehavaren av en tredje tullvakttjänst kan senast vid nämnda tidpunkt förflyttas till motsvarande befattning å annan tullplats. I samband med tullkammarens indragning har det emellertid, såsom nämnts, syntts erforderligt att förstärka kustposteringens i Marstrand personal med 1 kustbevakningsbiträde i lönegrad B 5. På grund härav och med iakttagande av vad generaltullstyrelsen i övrigt föreslagit beträffande personalförteckningarna för tullstaten hava för nästkommande budgetår följande förändringar i samma förteckningar ansetts böra genomföras, nämligen minskning av antalet tullförvaltartjänster av klass 4 från 6 till 5 och av antalet tullvakttjänster från 110 till 107, ökning av antalet kustuppsyningsmanstjänster från 54 till 55 och av antalet kustbevakningsbiträdestjänster från 53 till 54 samt minskning av antalet gränsuppsyningsmanstjänster från 189, därav 3 övertaliga, till 188, därav 2 övertaliga.

I övrigt har någon ändring i personalförteckningarna för tullstaten icke ifrågasatts.

Vad angår beräkningen av de å avlöningsstaten för tullstaten uppförda särskilda anslagen, har departementschefen framhållit, att indragningen av tullkammaren i Marstrand komme att medföra en nettobesparing å anslagsposten till löner till ordinarie tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning av omkring 10,900 kronor. I det av generaltullstyrelsen framlagda förslag om tullkammarens indragning, för vilket redogörelse lämnades i 1933 års statsverksproposition, har styrelsen emellertid med hänsyn till de överskridanden, som under ett flertal år förekommit å anslagsposten, ansett sig icke böra föreslå någon nedsättning av densamma i anledning av tullkammarens indragning. Departementschefen har biträtt denna styrelsens uppfattning och har icke heller i övrigt funnit anledning att nu företaga någon omräkning av anslagsposten.

Anslaget till vikariatsersättningar är för innevarande budgetår beräknat till 150,000 kronor. Med hänsyn till utgifterna för detta ändamål under budgetåret 1932/1933 har anslaget syntts kunna nedsättas med 25,000 kronor. Likaså har föreslagits att den i anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare ingående anslagsposten till ersättning för övertidstjänstgöring, nu beräknad till 65,000 kronor, med hänsyn till senast tillgänglig belastningssiffra nedsattes till 50,000 kronor. Någon höjning av anslagsposten till arvoden åt tullexpeditions- och tullstationsföreståndare med hänsyn till den tullexpedition, som förutsattes komma att efter indragning av tullkammaren i Marstrand inrättas därstädes, har med hänsyn till det ringa belopp, varom fråga är, ansetts icke behöva vidtagas.

Övriga anslag och anslagsposter å avlöningsstaten för tullstaten har

i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag upptagits med oförändrade belopp.

Till avlöningar till tjänstemän å *indragingsstaten* är för budgetåret 1934/1935 uppfört ett anslag av 6,070 kronor.

Å indragingsstaten kvarstår numera endast en tullfiskal, och dennes årsavlöning uppgår, enligt vad generaltullstyrelsen meddelat, till 4,650 kronor.

Styrelsen har beträffande tillfälligt lönetillägg åt befattningshavare å indragingsstaten gjort hemställan om enahanda medgivande som för innevarande budgetår.

Vid bifall till denna framställning har nyssnämnda belopp av 4,650 kronor ansetts böra ökas med 720 kronor, motsvarande tillfälligt lönetillägg åt den å indragingsstat uppförda tullfiskalen.

Vad härefter angår *tullverkets pensionsstater* har annan ändring härutinnan ej föreslagits än att posten till pensioner till avskedade tjänstemän med hänsyn till belastningen av denna post höjts från 1,000,000 till 1,100,000 kronor.

Vidkommande slutligen *omkostnadsstaten* innebär Kungl. Maj:ts förevarande förslag sänkning dels av posten för kostnaden för avdömande av tullmål med 300 kronor eller från 35,300 kronor till 35,000 kronor, dels av posten för resekostnads- och traktamentsersättningar m. m. från 270,000 kronor till 240,000 kronor dels ock av posten till övriga kostnader för tullverket, eller från 1,449,850 kronor till 1,419,850 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag till utgiftsstaten för tullverket för budgetåret 1934/1935 överstiger med 7,600 kronor de för innevarande budgetår fastställda staterna.

I en särskild specifikation (bil. A) av utgiftsstaterna för tullverket att tillämpas under budgetåret 1934/1935 hava Kungl. Maj:ts förslag beträffande de särskilda anslagsbeloppen sammanställts. Antalet ordinarie befattningshavare i olika lönegrader hos generaltullstyrelsen samt vid tullstaten under sagda budgetår hava upptagits i en särskild förteckning (bil. B).

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två motioner, väckta inom andra kammaren, II: 13 och 178.

I den förstnämnda motionen, väckt av herr *C. Lovén* m. fl., har hemställts, att riksdagen ville besluta om återinförande av den rätt till fri läkare och medicin, som före övergången till nu gällande avlöningsreglemente för civilförvaltningen tillkom vissa tullverkets befattningshavare jämväl i andra fall än vid olycksfall i tjänsten samt att denna rätt må avse samtliga tullverkets befattningshavare i 1—15 lönegraderna.

I den senare motionen, II: 178, väckt av herr *F. Hansson* i Hönö, har föreslagits, att riksdagen måtte besluta, att den ifrågasatta indragningen av tullkammaren i Marstrand icke måtte komma till stånd.

Slutligen har utskottet i detta sammanhang förehaft till behandling en av stadsfullmäktige i Marstrand den 14 april 1934 dagtecknad framställning om anstånd med tullkammarens indragning under ett år i avvaktan på inhämtande av yttranden från vederbörande myndigheter. Över denna framställning har generaltullstyrelsen den 26 april 1934 avgivit utlåtande och däri hemställt, att den gjorda framställningen måtte lämnas utan avseende, varefter stadsfullmäktige den 16 maj 1934 inkommit med ett till Kungl. Maj:t ställt yttrande i frågan.

Vad först beträffar Kungl. Maj:ts förslag i avseende å avlöningsstaten för generaltullstyrelsen, innebär detsamma, såsom antyttts, bland annat, att kustbevakningsinspektören skulle såsom närmaste biträde erhålla en befattningshavare med mera allsidig utbildning än den, som med nuvarande personalorganisation kan säkerställas. I sådant hänseende har förslagits, att möjlighet beredes att på kustbevakningsinspektörens expedition å extra stat anställa en byråinspektör i lönegraden B 24, i samband med vilket förslags genomförande en tullkontrollörstjänst icke skulle tills vidare återbesättas eller uppehållas medelst förordnande. Förslaget härutinnan, som föranletts av inträffad och ytterligare väntad ökning i arbetsbördan för kustbevakningsinspektionen, har utskottet funnit sig böra tillstyrka. Utskottet vill framhålla, att den ifrågavarande tjänstemannen bör vara skickad att biträda kustbevakningsinspektören med mera omfattande utredningar samt även att i vissa fall verkställa inspektioner i kustbevakningsinspektörens ställe och i övrigt kunna tjänstgöra såsom hans ställföreträdare.

I fråga om nämnda avlöningsstat har Kungl. Maj:t vidare föreslagit inrättandet av en ny byråinspektörstjänst i förenämnda lönegrad å styrelsens tullbehandlingsbyrå. Förslaget i denna del har knutits till den förutsättningen, att generaltullstyrelsen skulle erhålla rätt att granska vissa affärshandlingar, för vilka tull beräknas efter varuvärdet. Under erinran att den till riksdagen avlåtna propositionen härutinnan vunnit riksdagens bifall har utskottet ansett tillräckliga skäl föreligga för inrättande å sagda byrå av en särskild befattning för arbetet med granskningsrättens utövande. Skäl för ändring av förslaget beträffande tjänstens placering i lönegrad har ej heller synts utskottet förefinnas.

Beträffande härefter avlöningsstaten för tullstaten må till en början erinras därom, att tullförvaltartjänsten i Marstrand jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 10 oktober 1924 uppehålls allenast medelst förordnande tills vidare samt att, sedan frågan om tullkammarens omorganisation upptagits till behandling i 1933 års statsverksproposition, riksdagen i skrivelse den 10 juni 1933, nr 286, bemyndigat Kungl. Maj:t att, därest fullgoda skäl för omorganisationen av tullkammaren föreläge och större olägenheter för staden Marstrand och kringliggande trakt av indragningen ej föranledes samt besparing av någon betydelse för statsverket därigenom erhöl-

Utskottet.

les, utan riksdagens vidare hörande förordna om tullkammarens indragning.

Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, har Kungl. Maj:t sedermera genom brev den 15 december 1933 med stöd av riksdagens bemyndigande förordnat, att tullkammaren i Marstrand skall indragas från och med den tidpunkt, som generaltullstyrelsen skulle äga bestämma, dock senast från och med ingången av budgetåret 1934/1935. På grund av detta brev har generaltullstyrelsen den 27 mars 1934 beslutat, att tullkammaren i Marstrand skall indragas med utgången av maj månad 1934 samt att i stället en tullexpedition, lydande under tullkammaren i Lysekil, skall från och med den 1 juni 1934 tills vidare vara inrättad i staden.

Motionsvis har emellertid hemställts, att riksdagen måtte besluta, att indragningen av tullkammaren i Marstrand icke måtte komma till stånd. Till stöd för förslaget härutinnan har anförts, att Marstrands stad och befolkningen i de orter, tullkammaren hade att betjäna, hölle före, att de av riksdagen angivna förutsättningarna för verkställande av det Kungl. Maj:t givna bemyndigandet icke varit för handen. En genom stadsfullmäktige i Marstrand verkställd utredning visade tvärt om, att Marstrands stad och kringliggande orter skulle få högst betydande olägenheter genom indragningen, något som även framginge av de utav Svenska västkustfiskarnas centralförbund och Sveriges segelfartygsförening u. p. a. i ärendet avgivna yttranden. Vidare har framhållits, att vid en indragning av tullkammaren kustbevakningen i Marstrand syntes böra utökas och förstärkas i sådan grad, att någon besparing av betydelse för statsverket icke torde kunna förväntas. En av Svenska stadsförbundets kommunala centralbyrå, på föranstaltande av stadsfullmäktige i Marstrand, verkställd undersökning, som resulterat i ett den 9 januari 1934 avgivet utlåtande, visade därjämte, att det torde råda starka tvivel om huruvida den indragning av stadens stapelstads- och andra privilegier, som den av Kungl. Maj:t vidtagna åtgärden ju innebure, kunde vara från rättsliga synpunkter befogad.

Utskottet har beaktat vad sålunda motionsvis och även vad i övrigt i muntliga och skriftliga framställningar andragits. Emellertid har, såsom nämnts, beslut redan fattats om tullkammarens indragning, att träda i kraft den 1 juni 1934. Vid sådant förhållande och då utskottet icke på grund av det föreliggande materialet anser sig kunna förorda, att riksdagen nu frångår sitt i fjol fattade beslut, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka motionärens yrkande. Härvid utgår dock utskottet ifrån, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer förhållandenas utveckling och, därest de av riksdagen i fjol angivna förutsättningarna för tullkammarens indragning icke visa sig föreligga, upptager frågan om tullförvaltningens organisation i Marstrand — häri ingår ock frågan om anställande av tullpersonal med skeppsmätarkompetens — till förnyad prövning.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts för-

slag till avlöningsstat för tullstaten, har ock funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i avseende å indragningsstaten, pensionsstaten och omkostnadsstat för tullstaten.

Vad slutligen beträffar det i motionen II: 13 väckta spörsmålet om återinförande av rätt till fri läkare och medicin, som före övergången till nu gällande avlöningsreglemente för civilförvaltningen tillkom vissa tullverkets befattningshavare jämväl i andra fall än vid olycksfall i tjänsten, avseende samtliga tullverkets befattningshavare i 1—15 lönegraderna, kan utskottet icke biträda detta förslag. Innan 1928 års lönekommittés betänkande med dess förslag om fri läkarvård prövats av Kungl. Maj:t och underställts riksdagens prövning, har utskottet icke funnit tillrådligt att på ett moticnsvis framställt yrkande förorda en framställning av den art, varom fråga är, och som gäller allenast en del av tullverkets befattningshavare.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet alltså hemställa,

I) att riksdagen må

a) besluta, att antalet ordinarie befattningar vid tullverket jämte de för vederbörande befattningshavare avsedda lönegraderna skall bestämmas i enlighet med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden den 3 januari 1934 föreslagits;

b) för budgetåret 1934/1935 för tullverket godkänna följande

Ordinarie stat.

A. Avlöningsstat.

Generaltullstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	539,300	
Arvode till tullverkets ombudsman	»	2,000	
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	127,200	kr. 668,500

Tullstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	10,793,180
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	125,000
Arvoden till två laboratorieföreståndare å högst		

Statsutskottets utlåtande Nr 141.

1,000, respektive 500 kronor för år räknat ... kr.	1,500	
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> »	1,770,000	kr. 12,689,680

B. Indragningsstat.

Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat	kr.	5,370
--	-----	-------

C. Pensionsstater.

Pensioner till avskedade tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kr.	1,100,000	
Pensioner till avlidna tjänstemäns änkor och barn, <i>förslagsanslag</i>	»	25,000	
Gottgörelse till tullstatens enskilda pensionsinrättning för mistade andelar av avlöning vid vakanta tjänster	»	13,000	kr. 1,138,000

D. Omkostnadsstat.

Kostnader för avdömande av tullmål, <i>förslagsanslag</i>	kr.	35,000	
Resekostnads- och traktementsersättningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	240,000	
Hemliga utgifter	»	2,000	
Övriga kostnader för tullverket, <i>förslagsanslag</i>	»	1,419,850	kr. 1,696,850

Summa *förslagsanslag* kr. 16,198,400;

c) höja ordinarie förslagsanslaget till tullverket, nu 16,190,800 kronor, med 7,600 kronor till 16,198,400 kronor;

samt

d) förklara, att sådan å den 31 december 1922 gällande ordinarie stat kvarstående tjänsteman vid tullverket, som ej anmält sig icke vilja övergå på den nya staten, må under budgetåret 1934/1935 komma i åtnjutande av tillfälligt lönetillägg till belopp, vilket Kungl. Maj:t, efter förslag av generaltullstyrelsen, prövar stå i lämpligt förhållande till den tjänstgöring, som må komma att krävas av vederbörande, eller

Kungl. Maj:t eljest kan finna skäligt, dock icke i något fall till högre belopp för år räknat, än som genom kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 444) angående tillfälliga lönetillägg åt viss personal vid tullverket för år 1922 blivit bestämt;

ävensom

II) att herr Lovéns m. fl. motion, II: 13, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd; och

III) att herr Hanssons i Hönö motion, II: 178, icke må vinna riksdagens bifall.

Stockholm den 29 maj 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtande nr 139.
